


## Provtagningsanvisning Koldioxid, total, P(vB)- Hälso- och sjukvård Region Gävleborg

Remiss	Elektronisk remiss från journalsystem i Gävleborgs län eller pappersremiss 1 Bassortiment Gävleborg
Provtagning	<p>5 mL Li-Heparin, gelrör, mintgrön propp</p>  <p>Ta prov utan stas. Röret måste vara välfyllt, mer än halvfyllt! Proppen får ej tas av eftersom provet är mycket känsligt för luft. EDTA-rör kan <b>ej</b> användas. Prov kan <b>ej</b> tas <b>kapillärt</b>.</p>
Förvaring/Transport	<p>Centrifugera provet snarast. Plasma hållbart 7 dygn i kyl om röret är förslutet. Plasma hållbart 40 timmar i rumstemperatur om röret är förslutet. Efter avkorkning sjunker CO<sub>2</sub> med 4 mmol/L efter en timme.</p>
Analyserande laboratorium	Enheten för Klinisk kemi och transfusionsmedicin i Gävle, Hudiksvall och Bollnäs
Referensintervall	20–28 mmol/L
Svarstid	Dagligen
Ackreditering	Ja
Efterbeställning	P(vB)-Koldioxid, total kan <b>ej</b> efterbeställas.
Patientinformation	Ej tillämpligt
Biobanksprov	Nej
Kommentarer/Övrig upplysning	Ej tillämpligt

Medicinsk bakgrund/ indikation	<p>Indikation: Utredning av rubbning i syra-bas balansen.</p> <p>Med totalkolsyra menas summan av fysikaliskt löst koldioxid (CO<sub>2</sub>), kolsyra (H<sub>2</sub>CO<sub>3</sub>) och vätekarbonat/bikarbonat (HCO<sub>3</sub><sup>-</sup>). Vid bestämningen kommer såväl respiratoriska (CO<sub>2</sub>) som metaboliska komponenter (HCO<sub>3</sub><sup>-</sup>) att påverka resultatet. Då (HCO<sub>3</sub><sup>-</sup>) normalt svarar för ca 95 % av totalkolsyran, återspeglar resultatet framför allt den metaboliska komponenten i syra-bas-balansen.</p> <p>Normalt värde utesluter allvarlig syra-bas-rubbning. Sänkta värden hos en patient utan primärt rubbad lungfunktion talar för metabolisk acidosis, medan höjda värden talar för metabolisk alkalos. Analysen är enbart orienterande och vid abnormt utfall bör i många fall komplett syra-bas-status utföras för bättre bedömning.</p>
-----------------------------------	---

## Revideringar

Datum	Revisions nummer	Ändring
2023-07-10	13	Lagt till rubriken revideringar. Hållbarhet justerat under förvaring.
2024-05-23	14	Uppdatering av titel (Bikarbonat → Koldioxid, total) samt justering i text enligt harmonisering av benämning utifrån rekommenderat rapportnamn. Kompletterat med hållbarhet i rumstemperatur under förvaring.